Ambtelijke reactie op het concept advies van de cliëntenraad op de Re-integratieverordening Participatiewet Avres 2023

Geachte leden van de raad,

Bijgaand treft u een ambtelijke reactie aan op het concept advies van de cliëntenraad van Avres op de Re-integratieverordening Participatiewet Avres 2023. De ambtelijke reactie is in **rode tekstkleur** onder de verschillende adviespunten weergegeven.

Concept advies op de re-integratieverordening
Conform het verzoek van Dhr. B. Hoeven van 5 oktober 2023 geven wij graag ons advies over de re-integratie verordening.

Allereerst willen wij onze dank uitspreken voor het duidelijk en tijdig betrekken van de cliëntenraad in aanloop naar deze concept verordening. Toch hebben wij gemeend op enkele punten een advies uit te brengen.

Als cliëntenraad hechten wij veel waarde aan een duidelijk leesbaar document voor alle cliënten. Wij adviseren naast het juridische - een 'klare taal document' wat voor publicatie getoetst wordt bij cliënt en of cliëntenraad.

In de Participatiewet zijn meerdere bepalingen rondom arbeidstoeleiding en -begeleiding opgenomen die verplicht moeten worden verwerkt in een lokale verordening. Een dergelijke plicht maakt het dat de verordening – vanwege haar vorm – ook een formeel-juridisch instrument is met het oog op de uitvoering. Juist in die uitvoering is er tussen de medewerkers van Avres enerzijds en de belanghebbenden/cliënten anderzijds, behoefte aan minder formaliteit en meer concreetheid. In het aanloopproces bij het opstellen van deze concept-verordening is dit aspect door Avres onderkent en de cliëntenraad heeft dit in een gesprek over deze concept-verordening ook benoemd. Niet ter vervanging van – aan de verordeningsplicht kan immers niet voorbij worden gegaan – maar wel met het oog op de hantering in en voor de praktijk, zal Avres na de vaststelling van de verordening door het algemeen bestuur, een "vertaling/samenvatting" van de verordening opstellen. Bijvoorbeeld in de vorm van een "routekaart", aan de hand waarvan de verschillende stappen in het re-integratieproces worden verduidelijkt met een overzicht met uitleg over de verschillende voorzieningen.

De cliëntenraad adviseert, ondanks het feit dat Avres een inspanningsverplichting heeft en erkent conform het artikel 2.2a, toch op te nemen in de verordening dat ouders met kinderen boven de 5 jaar recht hebben op ondersteuning bij voor- en of naschoolse opvang, zodat mensen weten dat ze hier recht op hebben.

In de Participatiewet staat in artikel 9 lid 4 reeds het volgende: "*De verplichting om algemeen geaccepteerde arbeid te aanvaarden geldt voor de alleenstaande ouder met kinderen tot 12 jaar slechts nadat het dagelijks bestuur zich genoegzaam heeft overtuigd van de beschikbaarheid van passende kinderopvang, de toepassing van voldoende scholing en de belastbaarheid van de betrokkene.*" Dit betekent dat Avres niet eerder zal overgaan tot het opleggen van de verplichting om algemeen geaccepteerde arbeid te aanvaarden indien hierin is voorzien. Aangezien dit reeds in de

wet is geregeld, is het overnieuw opnemen van deze bepaling in de verordening niet noodzakelijk. In de klantgerichte versie zal dit aspect nadere toelichting krijgen.

De CR adviseert duidelijk op te nemen hoe men bezwaar kan indienen tegen een besluit en waar men, al dan niet extern, terecht kan voor hulp.

De procedures rondom bezwaar en beroep vinden de wettelijke basis in de Algemene wet bestuursrecht. Deze is van toepassing op alle besluiten van bestuursorganen. Het is een wettelijke verplichting bij individuele besluiten die overheidsorganen nemen een bezwaar- en beroepsclausule op te nemen waarin duidelijk wordt aangegeven waar en binnen welke termijn bezwaar en/of beroep kan worden ingediend. Dit gebeurt dan ook in het besluit, oftewel in de beschikking die een cliënt ontvangt. Het is ongebruikelijk om dergelijke bepalingen op te nemen in verordeningen. In de klantgerichte versie zal dit aspect voor nadere toelichting worden meegenomen.

De CR adviseert te benoemen voor wie de term ‘adequaat’ bedoeld wordt. Wij adviseren een andere woordkeus; wanneer er twee keuzen zijn, dan wordt ‘goedkoopst adequaat' gekozen, dit beter te omschrijven als ‘de best passende oplossing voor de cliënt’. Het gaat uiteindelijk om een oplossing die voor de client het beste is. Als een oplossing het beste is voor de client, dient dit (zeker op lange termijn) ook de doelen van Avres.

De term adequaat is altijd gericht op de belanghebbende/cliënt. Het gaat om een adequate voorziening voor deze persoon. In artikel 3 lid 2 van de verordening staat expliciet benoemd dat het dagelijks bestuur een voorziening/ondersteuningsvorm aanbiedt die optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van deze persoon. Dit betekent dat we de best passende oplossing voor de belanghebbende/cliënt aanbieden.

Aanvullend daarop moeten de begrippen goedkoopst en adequaat in onderliggende samenhang worden bezien. Het is niet zo dat bij het afwegen van een voorziening de hoogte van de kosten van deze voorziening voorop staat en dat de mate waarin die voorziening adequaat is pas daarna aan de orde komt. Goedkoopst adequaat betekent dat een voorziening altijd adequaat moet zijn voor de specifieke afgewogen omstandigheden van de betreffende aanvrager. Wat adequaat is, is maatwerk per persoon. Pas als er meerdere adequate voorzieningen zijn, geniet de goedkoopst adequate voorziening de voorkeur. Dit hangt samen met het feit dat het bij re-integratieondersteuning gaat om de inzet van schaarse middelen. In de klantgerichte versie zal de verwoording ‘goedkoopst adequaat’ expliciet aandacht krijgen.

De CR adviseert bij sociale activering extra uitleg en betere omschrijving toe te voegen zoals Schulinck, organisatie voor juridische dienstverlening aan gemeenten binnen het sociaal domein, vermeldt op haar site, als optie voor de omschrijving van sociale activering.
Citaat: De bedoeling van sociale activering is dat u onder de mensen komt. U gaat bijvoorbeeld vrijwilligerswerk doen of een leerwerkstage. Of u krijgt een proef-werkplek waar u het werk eerst eens kunt uitproberen. Wilt u eigenlijk (weer) betaald werk gaan doen, maar is die stap nog te groot? Bijvoorbeeld omdat u door uw situatie nu niet veel contact heeft met de buitenwereld? Dan kunt u daar met sociale activering eerst rustig aan wennen. Uiteindelijk kunt u dan (weer) betaald werk doen.

In de toelichting van artikel 6 van de verordening staat “*bij activiteiten in het kader van sociale activering kan worden gedacht aan het zelfstandig, zonder externe begeleiding, verrichten van vrijwilligerswerk of deelnemen aan activiteiten in de wijk of buurt.*” Daaruit vloeit voort dat het de bedoeling van sociale activering is om vrijwilligerswerk of deelname aan activiteiten buitenshuis te stimuleren. Het citaat dat de cliëntenraad adviseert, strekt verder. Leerwerkstages of proef-

werkplekken zijn vervolgstappen in het kader van arbeidstoeleiding en vallen derhalve niet onder sociale activering.

Met vriendelijke groet,

Namens Cliëntenraad Avres
Edward van Wingerden (voorzitter)